

UNS

UCZELNIA NAUK SPOŁECZNYCH

SCIENTIFIC
AND PEDAGOGICAL
INTERNSHIP

THE IMPORTANCE OF EDUCATORS
IN SHAPING THE PROFESSIONAL
COMPETENCIES OF FUTURE
SPECIALISTS IN THE FIELDS
OF PEDAGOGY AND PSYCHOLOGY

SEPTEMBER 1 - OCTOBER 12, 2025
ŁÓDŹ, THE REPUBLIC OF POLAND

UNS

UCZELNIA NAUK SPOŁECZNYCH

Academy of Social Sciences

PROCEEDINGS OF THE SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL INTERNSHIP

September 1 – October 12, 2025

**Łódź,
the Republic of Poland
2025**

ORGANISING COMMITTEE:

dr Piotr Domżał, Rector, Academy of Social Sciences;
dr Agnieszka Szpak, Vice Rector, Academy of Social Sciences;
Joanna Skiba, Executive MBA, Academy of Social Sciences.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

Proceedings of the scientific and pedagogical internship (September 1 – October 12, 2025, Riga, the Republic of Latvia) : Scientific and pedagogical internship. Łódź, the Republic of Poland, 2025. 152 pages.

© Academy of Social Sciences, 2025

CONTENTS

THE IMPACT OF UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION ON THE DEVELOPMENT OF CULTURE AND ART EDUCATION

Застосування відомостей про вплив забруднення ксенобіотиками від вибухів ракет і дронів під час підготовки фахівців-агрономів Бригадиренко В. В.	8
Особливості підготовки фахівців ветеринарної медицини: порівняльний аналіз систем вищої освіти України та ЄС Єрошенко О. В., Чемеровський В. О., Харченко А. В., Толосюк Т. П.	16
Академічна мобільність і професійна підготовка майбутніх фахівців виноградарства в аграрних закладах вищої освіти України Зеленянська Н. М.	20
Using knowledge of invasive species in training agronomists Komlyk V. O.	27
Використання цифрових інструментів в сучасному аграрному виробництві науково-педагогічними працівниками у процесі викладацької діяльності як приклад педагогічної мобільності Сеник І. І., Сидорук Б. О., Сидорук Г. П., Семенчук В. Г.	31

THE IMPACT OF INNOVATIONS ON EFFECTIVE EDUCATIONAL ACTIVITIES IN THE FIELD OF NATURAL SCIENCES

Використання технологій точного землеробства у навчанні та наукових дослідженнях студентів аграрних спеціальностей Ліуха О. В.	36
Проблема забезпечення географічної підготовки до туристських енергетичних походів під час навчання фахівців сфери туризму Копилець С. В.	42
Роль блоків у формуванні професійних компетентностей фахівців біологічного профілю Мокричова П. Б.	47
Використання адитивних технологій як засобу міждисциплінарної освіти майбутніх фахівців природничої галузі Єленин О. О.	50

Студентська наукова конференція як форма актуалізації знань з хімічних дисциплін в закладах вищої освіти	54
Токар А. В.	
Досвід застосування інтерактивних технологій навчання на заняттях з хімії	57
Чигвинцева О. П.	

DIGITAL TOOLS IN ENGINEERING EDUCATION: PECULIARITIES OF APPLICATION IN HIGHER EDUCATION INSTITUTION

Врахування проблем процесів управління наземно-повітряними комунікаційними мережами спеціального призначення для підготовки фахівців зі спеціальностей G5 та F6	64
Беляков Р. О.	
Використання інтерактивних елементів в системі дистанційного навчання Українського державного університету залізничного транспорту	73
Обозний О. М., Рукавішников П. В.	
Компетентнісний підхід до підготовки сучасних фахівців сектору безпеки та оборони України	78
Погребняк Л. М.	
Інноваційні підходи у підготовці фахівців автомобільного транспорту в умовах модернізації вищої освіти України	82
Сасов О. О.	
Варіант моделі оптимального проектування балки-стілки зі зломом кромки як приклад розробки конкурентоздатної конструкції в процесі підготовки фахівців з цивільного будівництва і кораблебудування	85
Соков В. М.	

THE IMPORTANCE OF EDUCATORS IN SHAPING THE PROFESSIONAL COMPETENCIES OF FUTURE SPECIALISTS IN THE FIELDS OF PEDAGOGY AND PSYCHOLOGY

Мовно-літературна освіта в цифровому світі: трансформація і компетентність	92
Дика Н. М.	

Глобалізація XX століття та виклики суверенітету національних держав: педагогічний аспект підготовки фахівців	96
Кіт Т. Г.	
Формування критичного мислення студентів-медиків на заняттях з історії як важливий чинник розвитку особистості	100
Козлова Л. Б.	
Development of leadership potential of translation specialists under the conditions of ensuring the quality of education at the European level	106
Panov S. F.	

STRATEGIES FOR MODERNIZING EDUCATION ON THE FIELD OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS IN UKRAINE AND THE EU

Педагогічні стратегії розвитку фізичної культури та спорту в контексті освітніх реформ	112
Батюк А. М.	
Застосування нетрадиційних засобів тренування в навчально-тренувальному процесі баскетболістів	117
Василенко В. В.	
Формування військово-прикладних навичок курсантів під час спортивно-масової роботи	121
Гнидюк О. П.	
Вплив функціонального тренування на рівень фізичної підготовленості студентів	123
Гребінка Г. Я.	
Особливості професійної компетентності професіоналів з фізичної культури і спорту	127
Дутчак Ю. В.	
Педагог-візюнер: професійна мотивація та розвиток soft-skills в умовах освітніх трансформацій	131
Коваленко Ю. О.	
Професійна підготовка фахівців з фізичної культури і спорту	136
Кондрацька Г. Д.	
Професійно-педагогічна культура та імідж фахівця фізичного виховання та спорту	139
Онопрієнко О. В.	

Недоліки використання штучного інтелекту в наукових роботах

здобувачів вищої освіти

Солтик О. О..... 145

THE IMPACT OF UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION ON THE DEVELOPMENT OF CULTURE AND ART EDUCATION

МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТА В ЦИФРОВОМУ СВІТІ: ТРАНСФОРМАЦІЯ І КОМПЕТЕНТНІСТЬ

Дика Н. М.

кандидат педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри мовно-літературної освіти

Інституту післядипломної освіти
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна

У сучасному інформаційному середовищі мовно-літературна освіта переживає глибоку трансформацію, що вимагає нових компетентностей, адаптації педагогічних підходів і переосмислення ролі мови та літератури у формуванні сучасної особистості. Цифрові технології не просто доповнюють освітній процес – вони змінюють природу мовної взаємодії, відкриваючи нові горизонти для критичного мислення, творчості та самовираження.

Сьогодні ми живемо в час, коли слово не просто звучить – воно трансформується, взаємодіє, кодується і декодується в цифровому просторі. Мовно-літературна галузь є основою гуманітарної освіти, але саме зараз в цій галузі відбуваються глибокі трансформаційні процеси і ми є активними учасниками цих процесів. У цифровому світі перевагу має не той, хто володіє технологіями, а той, хто здатен мислити критично.

Зрозуміло, що зараз цифрові технології не просто змінюють освітній процес – вони змінюють саму природу мовної комунікації. І саме вчитель сьогодні є ключовою особистістю у цій трансформації. Адже саме він формує нове мовне мислення майбутнього покоління, яке здатне не лише сприймати інформацію, а й осмислювати її, творити власні сенси.

Проблеми розвитку мовно-літературної освіти в різних аспектах досліджували: З. Бакум, Є. Голобородько, О. Глазова, Н. Голуб, О. Горошкіна, С. Єрмоленко, О. Кучерук, І. Кучеренко, В. Кремінь, Л. Мамчур, Л. Мацько, С. Омельчук, Т. Симоненко, М. Пентилюк, М. Плющ, І. Хом'як, Г. Шелехова та ін.

Освітні підходи змінюються відповідно до викликів часу – від традиційного навчання до інноваційних компетентнісних моделей мовно-літературної галузі. Тож до трансформаційних процесів в освіті, які адаптують її до потреб суспільства та враховують виклики сьогодення, на нашу думку, належать:

- *Практико-орієнтоване навчання*, яке створює умови для поєднання пізнавальної та практичної діяльності як способу формування предметних і ключових компетентностей. Сутність такого підходу полягає у здійсненні освітнього процесу за допомогою моделювання реальних ситуацій з метою вирішення конкретних практичних проблем.

- *Міжпредметна інтеграція*. Поєднання мовно-літературної освіти з іншими галузями (історія, мистецтво, інформатика) сприяє формуванню цілісного світогляду учнів.

- *Діджиталізація навчання*. Використання цифрових платформ, онлайн-ресурсів, інтерактивних завдань та штучного інтелекту для розвитку мовних навичок.

- *Утвердження компетентнісного підходу*. Освітні програми дедалі більше орієнтуються на формування мовної особистості, здатної до критичного мислення, творчого самовираження та міжкультурного діалогу. Відбувається зміщення акценту із знання на уміння: необхідно не просто знати правила, а вміти застосовувати їх у реальному мовному середовищі.

- *Оновлення Українського правопису*. Впровадження норм нової редакції правопису в шкільну практику – важливий крок до мовної стандартизації та актуалізації знань.

- *Міжшкільна комунікація*. Особлива увага до розвитку навичок спілкування в багатомовному світі, зокрема через оновлення змісту іншомовної освіти.
- *Цифровізація мовної та літературної освіти*. Активне використання онлайн-платформ, інтерактивних ресурсів, гейміфікації – для підвищення мотивації учнів. З'являються нові формати: подкасти, мовні челенджі, цифрові словники та віртуальні літературні клуби.
- *Впровадження інтегрованих курсів* – поєднання української та зарубіжної літератури, мови національних меншин, іноземних мов.
- *Оцінювання за компетентнісним підходом*. Нові критерії оцінювання, які враховують не лише знання, а й уміння застосовувати їх у життєвих ситуаціях.
- *Культура мовлення та спілкування*. Серед завдань «Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року» названо «зміцнення позицій української мови в культурно-інформаційному просторі України; зміцнення статусу української мови як мови міжнетичного спілкування та порозуміння; зростання частки культурного продукту, виконаного українською мовою» [1]. Учні щодня взаємодіють з текстами у форматах, які ще десять років тому здавалися фантастикою: сторіз, меми, блоги, чат-боти, подкасти. Вони читають і пишуть у TikTok, Instagram, Discord. Тож вчитель має не просто навчити їх грамотно писати – необхідно навчити їх мислити мовою, бачити її силу, її естетику, її здатність формувати ідентичність.
- Отже, сучасні методи навчання в контексті реформи «Нова українська школа» спрямовані на створення освітнього процесу, орієнтованого на потреби учнів, розвиток критичного мислення та набуття життєвих компетентностей. Інтеграція інноваційних

підходів, як-от: активне навчання, міжпредметна інтеграція та використання цифрових технологій, забезпечує гнучкість і ефективність викладання, готуючи учнів до проблем майбутнього. Використання поданих методик та стратегій допомагає педагогам удосконалити власну практику і створити сприятливе освітнє середовище для всебічного розвитку здобувачів освіти.

Література:

1. Державна цільова національно-культурна програма забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/243-2024%D1%80#Text> (дата звернення 27.08.2025 р.).
2. Державний стандарт базової середньої освіти (2020). URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrainska-shkola-2/derzhavniy-standart-bazovoi-serednoi-osviti> (дата звернення 27.08.2025 р.).
3. Дика Н. М., Третяк О. П., Горобець С. І., Якунін Я. Ю., Шопіна М. О., Цибульська С. М. The Impact of Digitalization of Education on the Development of Key Teacher Competencies. *Revista de la universidad del zulia*, 14 (41). 2023. Pp. 187–205. DOI: <https://doi.org/10.46925/rdluz.41.10>
4. Концепція НУШ (2016). URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення 27.08.2025 р.).
5. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення 27.08.2025 р.).
6. Міср Т. І., Дика Н. М., Третяк О. П., Журба К., Голодюк Л. С., Стечик С. П., Цибульська С. М. Information and information resources as social and personal values of education

and of subjects of the educational process in the information era.
AD ALTA. Journal of Interdisciplinary Research, 13(1). 2023.
 Рр. 6–12.

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ XX СТОЛІТТЯ ТА ВИКЛИКИ СУВЕРЕНІТЕТУ НАЦІОНАЛЬНИХ ДЕРЖАВ: ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Кіт Т. Г.

викладач кафедри права та гуманітарних дисциплін

*ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку освіти
 «Україна» Івано-Франківська філія
 м. Івано-Франківськ, Україна*

Глобалізація XX століття створила значні виклики для суверенітету національних держав, що вимагає адаптації педагогічних підходів для підготовки фахівців, здатних ефективно працювати в умовах взаємозалежного світу. Це питання актуальне для педагогіки, оскільки саме освіта формує свідомість і цінності майбутніх громадян. Освіта повинна сприяти формуванню національної свідомості та патріотизму. Це досягається через поглиблене вивчення історії, літератури та культури своєї країни, а також шляхом впровадження методів, що підкреслюють унікальність і цінність національного спадку. Важливо навчити студентів критично аналізувати глобальні інформаційні потоки та розрізняти маніпуляції. Глобалізація – це складний і багатогранний процес, що передбачає посилення взаємозалежності та взаємовпливу між державами, економічними системами та культурами. Хоча це явище існувало і раніше, саме в XX столітті глобалізація набула безпрецедентних масштабів,

що зумовило значні виклики для традиційного розуміння суверенітету національних держав. Суверенітет, що визначається як верховна влада держави на своїй території та її незалежність у міжнародних відносинах, опинився під тиском нових глобальних реалій. Глобалізація не зупинилася на XX столітті. Навпаки, її темпи прискорилися. Сучасні виклики, такі як зміна клімату, глобальні пандемії, міжнародний тероризм, кіберзагрози та вплив транснаціональних корпорацій, змушують національні держави співпрацювати, делегуючи частину своїх повноважень на наднаціональний рівень. Розвиток технологій, особливо Інтернету та соціальних мереж, робить інформаційний простір відкритим і неконтрольованим. Це створює загрози для національної ідентичності та внутрішньої безпеки, оскільки держава втрачає монополію на інформацію. Світові економічні кризи, що виникають в одній країні, швидко поширюються на весь світ. Це показує, що економічний суверенітет окремих держав є відносним, і їхня економічна політика залежить від глобальних факторів. Для України та інших країн Східної Європи ця тема особливо актуальна. Україна бореться за свій суверенітет, що перебуває під загрозою з боку агресора. Ця боротьба відбувається на тлі глобалізації, що вимагає від України інтеграції до світових інституцій, як-от Європейський Союз та НАТО, що, у свою чергу, також передбачає певні обмеження суверенітету заради колективної безпеки та економічного розвитку. Післявоєнне відновлення України потребуватиме залучення міжнародних інститутів та іноземних інвестицій, що також є частиною глобалізаційних процесів і вимагатиме від України гармонізації свого законодавства та політики з міжнародними нормами. Одним з найпомітніших аспектів глобалізації в XX столітті було посилення економічної взаємозалежності. Розвиток транснаціональних корпорацій (ТНК), що діяли поза межами однієї держави, призвів до того,